

*Бібліотечний урок та
тести на тему:
«Методи самостійної
роботи з книгою»
10 клас*

10 клас

«Методи самостійної роботи з книгою»

Тема: *Методи самостійної роботи з книгою*

Мета: навчити учнів користуватися навчальною, довідковою та додатковою літературою. Писати та оформляти реферати, доповіді, конспекти.

Обладнання: довідники, словники, картотека, пам'ятки.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Оголошення теми і мети уроку.

III. Вивчення нового матеріалу.

Як користуватися навчальною, додатковою і довідковою літературою?

1. Використовуючи навчальну, довідкову і додаткову літературу, уточніть, що саме вас цікавить.
2. Подумайте, де найбільша можливість одержати відповідь на запитання, що вас цікавить: у підручнику, довіднику чи додатковій літературі.
3. Насамперед використані є підручник., потім — довідник, а тоді — додаткову літературу.
4. Відкриваючи книгу, спочатку прочитайте зміст і покажчик термінів, назв.
5. Залежно від мети використайте такі види читання:

- читання-перегляд, коли книжку переглядають швидко, зупиняючись на окремих: сторінках (*мета такого перегляду — перше ознайомлення з книгою, одержання певного уявлення про зміст*);
- вибіркове читання, або неповне, коли читають не весь текст, а тільки потрібні місця;
- читання з різних видів запису прочитаного.

6. Відшукавши у книзі потрібний розділ, параграф чи сторінку, не обмежуйтеся побіжним поглядом, а випишіть потрібну для себе інформацію, виділіть основне, складні, план прочитаного.

Форма ведення записів.

План — це короткий перепік проблем, що розглядаються в книзі. Він може бути простим, якщо в ньому зазначені лише основні запитання або складним, якщо поруч з основним є додаткові запитання.

Виписки — це цитати (*дослівне відтворення думок автора книги*), або короткий, близький до дослівного, виклад змісту погрібного уривку тексту. Виписувати з книги теоретичні положення, статичні, хронологічні дані можна як у процесі читання, так і по його завершенні. Цитату обов'язково брані у лапки, а на кожному виписку¹ давати посилання на джерело. Для полегшення наступної систематизації виписок їх краще робити на окремих аркушах, каталожних картках або перфокартах.

Конспект — це короткий письмовий виклад змісту книжки, статті, лекції тощо. Він має бути набагато менший, ніж сама книжка чи стаття. Під час конспектування не слід зловживати скороченням слів, а якщо скорочувати їх, то за загальними правилами; думки слід викладати стисло, своїми словами, виписуючи лише найголовніше і найсуттєвіше, не допускати повторень. Коли використовуються цитати, обов'язково зазначається сторінка, з якої вона виписана. Особливо важливі думки в

конспектi варто підкреслювати. Бажано залишати поле для додаткових записів.

Тези — стислий виклад основних ідей прочитаної книги.

Анотація — коротка характерне прочитаного, яка дає загальну уяву про його виклад, зміст та призначення. Скласти її краще після прочитання всієї книги.

Резюме — короткий заключний виклад наукового повідомлення.

Реферат — короткий виклад змісту книги, наукової роботи або результатів вивчення Наукової проблеми в письмовому викладі або у формі публічного виступу.

Як писати реферат.

1. Вивчити тему.
2. Підібрані літературу:
 - а) документи, першоджерела;
 - б) монографії, довідники, збірники;
 - в) газетні та журнальні матеріали.
3. Ґрунтовно вивчити літературу.
Читаючи книги, необхідно робити виписки цитат, основних думок.
4. Скласти список розділів, який може і бути планом реферату.
5. Продумати план реферату, можливе його розширення.
6. Систематизувати опрацьований матеріал.
7. Остаточнo продумати та уточнити план реферату. Обов'язково включити в план актуальність темп і її значення.
8. Написати реферат.
9. У кінці реферату слід подавати список використаної літератури.
10. Бібліографічний опис джерела списку літератури подається за такими правилами:
 - для книг слід вказати прізвища та ініціали авторів, назву книги, підзаголовкові дані, місце і назву видавництва, рік видання, кількість сторінок;
 - для журнальних статей зазначають прізвища та ініціали авторів, повні назви статей, назву журналів, роки, номери, томи, випуски, сторінки;
 - для статей із книг та неперіодичних збірників повинні бути зазначені прізвища та ініціали авторів, назви статей, видань, у яких вміщені статті, місця видань, видавництва, роки видань, сторінки.

Тобто потрібно згадати попередні уроки, а саме бібліографічний опис книги, книжної статті, журнальної статті.

IV. Домашня завдання. Написати реферат

Тести до уроку «Методи самостійної роботи з книгою.

Критична література», 10 клас

I варіант

I рівень

1. Як називається коротке письмове викладення твору, лекції, доповіді, уроку?

- а) тези;
- б) конспект;
- в) цитата.

2. Як називається виписка з чужого тексту без змін?

- а) абзац;
- б) цитата;
- в) діалог.

3. Як називається професія людини, яка пише реферат на книги, статті?

- а) референт; б) письменник; в) бібліограф.

II рівень

1. Назвіть методи самостійної роботи з книгою.

2. Визначте три основні вимоги до написання конспекту:

- а) змістовність;
- б) стислість;
- в) вірне оформлення;
- г) пропуск абзаців.

III рівень

1. Як правильно користуватися цитатами?

ІІ варіант

І рівень

1. На яких уроках ви частіше користуєтесь критичною літературою?

- а)біології;
- б)української літератури;
- в)хімії;
- г)зарубіжної літератури;
- д)історії.

2. Назвіть автора слів: «Критика — наука відкривати красу та недоліки творів мистецтва та літератури»...

- а)Лермонтов;
- б)Жуковський;
- в)Пушкін.

3.Критична література допомагає учневі:

- а)при вивченні вірша;
- б)при переказі тексту;
- в)при аналізі твору.

ІІ рівень

1.Назвіть різні жанри критичної літератури.

2.Визначте, які дисципліни включає в себе наука про літературу:

- а)теорію літератури;
- б) історію літератури;
- в) літературну критику;
- г)історію рідного краю.

ІІІ рівень

1. Які довідкові видання доповнюють критичну літературу?

Відповіді

I варіант

I рівень

1. б) конспект.
2. б) цитата.
3. а) референт.

II рівень

1. Конспект, тези, реферат, цитати.
2. Змістовність, стислість, правильне оформлення.

III рівень

1. Цитата - виписка з чужого, тексту без змін. Цитати не можна висловлювати по пам'яті. Обов'язкове правило — відповідність до тексту. «Цито» в перекладі з латинської — «закликаю у свідки».

II варіант

I рівень

1. б) української літератури,
2. в) Пушкін.
3. в) при аналізі твору.

II рівень

1. а) коментарі до твору;
б) спогади;
в) листи;
г) автобіографії.
2. Теорію літератури, історію літератури, літературну критику.

III рівень

1. Українські літературні енциклопедії, крилаті вислови в українській літературній мові, словник українських псевдонімів.